

Dosarul nr. 3ra-676/21

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud. I. Rusu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Gheorghieș, A.Ciobanu, E. Bejenaru)

ÎNCHEIERE

04 august 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Grecu Iurie,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
Grecu Iurie împotriva Președintelui r-nului Glodeni-Ion Cojocari și Consiliului raional
Glodeni, cu privire la constatarea recunoașterii dreptului vătămat, obligarea acordării
ajutorului financiar pentru tratare și repararea prejudiciului moral cauzat,
împotriva deciziei din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a ț ă:

La 07 mai 2020, Grecu Iurie a depus cerere de chemare în judecată împotriva împotriva
Președintelui r-nului Glodeni-Ion Cojocari și Consiliului raional Glodeni cu privire la
constatarea recunoașterii dreptului vătămat – prevăzute la art. 52 alin.(1), art. 53 alin.(1),
art. 47 alin. (1) al Constituției, obligarea acordării ajutorului financiar pentru tratare și
repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 19 februarie 2020, a depus cererea nr. G-21-02/5-2
către Președintele raionului Glodeni și Consiliul raional Glodeni, prin care a solicitat să-i
fie acordat ajutor social din fondul de rezervă a Consiliului raional Glodeni pentru tratarea
și protezarea dinților care îi pun în pericol sănătatea, cât și pentru procurarea mărfurilor de
primă necesitate de uz casnic pentru locuință.

Grecu Iurie a menționat că, la 25 februarie 2020, a primit o înștiințare prin care a fost
informat că urmează să depună motivarea cererii. În acest sens, la 28 februarie 2020, a
depus în adresa Președintelui raionului Glodeni și Consiliului raional Glodeni cererea nr.
G-30-02/5-2 prin care a explicat că ajutorul financiar îl solicită pentru tratarea și
protezarea dinților care îi pun în pericol sănătatea, pentru procurarea medicamentelor,
pentru procurarea mărfurilor de uz casnic, precum mobilier pentru îmbrăcăminte, deoarece
nu are unde să-și pună îmbrăcăminte, tumbă pentru veselă, ceainic de fiert apa pentru

ceai, pentru procurarea plapumii și a cearșafurilor. La 26 martie 2020, de la Președintele raionului Glodeni, Ion Cojocari a primit răspunsul nr. G-3002/5-2, însă acesta urma să fie expediat până la data de 19 martie 2020.

Prejudiciul moral constă în acțiunile și inacțiunile pârâților care i-au îngrădit drepturile sale, prin nesoluționarea cererii depuse, astfel pricinuindu-i suferințe morale, totodată fiindu-i lezată onoarea și demnitatea în calitate de cetățean al Republicii Moldova care trebuie să beneficieze de drepturile garantate de Constituția RM și alte Legi.

Grecu Iurie și-a întemeiat acțiunea în temeiul art. 20 alin. (1) al Constituției, art. 9 alin. (1), art.17, art.18, art. 189 alin. (1) și (2), art. 211 alin. (1) lit. a), b), c), d), f), g), alin. (2), art. 212 lit. a) Cod administrativ.

Reclamantul a solicitat constatarea recunoașterii dreptului vătămat –garantate de normele constituționale prevăzute la art. 52 alin. (1), art. 53 alin. (1), art. 47 alin. (1) al Constituției Republicii Moldova, încasarea în mod solidar din contul pârâților a prejudiciului moral în mărime de 4000 lei, obligarea pârâților să-i acorde ajutorul financiar pentru tratarea dinților în sumă de 2845 lei.

Prin hotărârea din 04 noiembrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Grecu Iurie către Președintele r-nului Glodeni - Ion Cojocari și Consiliul raional Glodeni privind constatarea faptului limitării accesului la informație, repararea prejudiciului moral cauzat (f.d.35, 41-45).

La 23 noiembrie 2020, Grecu Iurie a înaintat cerere de apel împotriva hotărârii din 04 noiembrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, s-a casat integral hotărârea din 04 noiembrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central și s-a emis o nouă decizie. S-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Grecu Iurie către Președintele r-nului Glodeni-Ion Cojocari și Consiliul raional Glodeni privind încasarea prejudiciului moral în mod solidar de la pârâți în beneficiul reclamantului. S-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Grecu Iurie către Președintele r-nului Glodeni-Ion Cojocari și Consiliul raional Glodeni privind constatarea recunoașterii dreptului vătămat – prevăzute la art.52 alin.(1), art.53 alin.(1) art.47 alin. (1) al Constituției și obligarea acordării ajutorului financiar pentru tratare (f.d. 104, 105-115).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit ca fiind întemeiat și legal refuzul autorității publice de a acorda apelantului Grecu Iurie surse financiare din fondul de rezervă a Consiliului raional Glodeni pentru repararea dinților și procurarea produselor de uz casnic, or, odată cu instituirea regimului de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova în sarcina autorităților publice locale și centrale, inclusiv în sarcina Consiliului raional Glodeni, s-a pus întreținerea măsurilor necesare în vederea prevenirii și combaterii situației epidemiologice cauzate de pandemia de coronavirus (COVID-19), prin urmare, restrângerea drepturilor la protecție socială a apelantului/ reclamantului Grecu Iurie a fost una necesară, rezonabilă și proporțională, atingerii scopului impus prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020 privind declararea stării de urgență.

De asemenea, instanța de apel a remarcat faptul că atunci când o persoană care își revendică drepturile încălcate prin emiterea sau respingerea emiterii unui act administrativ individual, fie prin activitatea administrativă, pretinde, totodată, și repararea prejudiciului cauzat prin activitatea/actul administrativ ilegal, ea urmează să depună o cerere de reparare a prejudiciului către autoritatea publică, care emite o decizie în acest sens, care, conform art.10 alin.(2) din Codul administrativ, este un act administrativ. Această procedură prevăzută de lege, nu este respectată în cazul dat. Or, cererea de reparare a prejudiciului nu a fost adresată de către reclamant, în prealabil, părții pârâte.

La 17 mai 2021, Iurie Grecu a depus cerere de recurs nemotivată împotriva deciziei din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți (f.d. 117-118, 119).

Tot, la 17 mai 2021, Iurie Grecu a depus, prin intermediul cancelariei Curții de apel Bălți, recursul motivat, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei hotărâri noi privind recunoașterea dreptului vătămat la petiționare, dispunerea încasării în mod solidar a prejudiciului moral în sumă de 8000 lei, încasarea suportului material financiar (f.d. 121).

În motivarea cererii de recurs, recurentul Iurie Grecu, și-a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe considerându-le neîntemeiate, deoarece nu s-au expus complet, obiectiv și motivat în privința tuturor pretențiilor. A indicat că actele judecătorești contestate au fost emise cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, nefiind elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

La fel, a invocat încălcarea art. 6 CEDO, prin faptul că poziția părților implicate în proces, nu a fost auzită, iar hotărârile adoptate sunt nemotivate. Recurentul a menționat că, analizând starea de fapt și de drept stabilită la examinarea apelului și raportând-o la normele de drept aplicabile cauzei, precum și la jurisprudența CEDO, a constatat că instanța de apel nu a cuprins întregul spectru de măsuri procesuale necesare examinării complete și multilaterale a cauzei, efectuând verificarea selectivă, superficială, incompletă.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 13 aprilie 2021, însă date privind notificarea dispozitivului deciziei la dosar nu există. Decizia motivată din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost notificată lui Grecu Iurie la data de 07 mai 2021, fapt confirmat prin avizul poștal (f.d.121).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Grecu Iurie s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul nemotivat și cel motivat la 17 mai 2021, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Bălți, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 21 mai 2021, a expediat în adresa intimărilor Președintelui r-nului Glodeni-Ion Cojocari și Consiliului raional Glodeni copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței

Până la examinarea recursului, intimații Președintele r-nului Glodeni-Ion Cojocari și Consiliului raional Glodeni nu au făcut uz de drepturile lor procedurale și nu au depus referințe asupra recursului.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept. Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în

asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Grecu Iurie.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către Grecu Iurie se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu

